

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/418,Terenowa-lekcja-historii-Zrzutowiska-Armii-Krajowej-Obwodu-Lyska-1941-1944-Czatol.html>
04.04.2026, 02:39

Terenowa lekcja historii „Zrzutowiska Armii Krajowej Obwodu »Łyska« 1941-1944, Czatolin 2003 r.” – 20 maja 2003 r.

30.05.2003

20 maja 2003 r. Łódzki Oddział IPN wraz z Stowarzyszeniem Szarych Szeregów Oddział Łódź zorganizował imprezę terenową pt. „Zrzutowiska Armii Krajowej Obwodu »Łyska« 1941-1944, Czatolin 2003 r.”

Celem terenowej lekcji historii było upamiętnienie działań obwodu łowickiego Armii Krajowej kryptonim „Łyska”. Organizatorzy chcieli promować historię regionalną wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Łódzkiem. Jedną z metod realizacji tego zadania było uczestnictwo młodzieży szkolnej w pieszej wycieczce edukacyjnej. Uczniom na trasie towarzyszyli kombatancki – żołnierze AK. Dla uczestników zorganizowano dwie trasy: Kamień Łowicki (stacja PKP) – Domaniewice – Stara Wieś – Czatolin (12 km) oraz Lipce Reymontowskie (stacja PKP) – Bobrowa – Kalenice – Czatolin (12 km). Metę wyznaczono w Szkole Podstawowej w Czatolinie, gdzie uczestnicy posilali się wojskową grochówką i herbatą – rezultat współpracy IPN z Jednostką Wojskową w Raduczu. Następnie grupy uczniowskie przekazywały komisji latawce ze znakami AK i kierowały się pod pomnik żołnierzy AK w Czatolinie. Tam zapoznano uczestników z historią Główna i Łowicza w okresie drugiej wojny światowej, gdyż tereny te były miejscem zrzutowisk dla oddziałów AK. W latach 1941-1944 odbierano skoczków z Wielkiej Brytanii (cichociemnych) i sprzęt wojskowy dla podziemia. Na zrzutowisku „Ugór” w sąsiedztwie miejscowości Czatolin w 1941 r. lądował por. art. Jan Piwnik „Ponury”, późniejszy dowódca oddziałów partyzanckich w Górach Świętokrzyskich i na Wileńszczyźnie. Operacje przyjmowania zrzutów dla Okręgu Łódź i Okręgu Warszawa AK, zapoczątkowano jednak w okolicach Czatolina. Akcje lotnicze trwały do jesieni 1944 r. i ich zadaniem było wsparcie oddziałów partyzanckich, niosących pomoc Powstaniu Warszawskiemu. Uczczono również pamięć żołnierzy AK i bezimiennych mieszkańców wsi Czatolin, Stachlew, Mysłowice, Chąsno, którzy z narażeniem życia pomagali w działaniach zrzutowych. Nie zapominamy również o dramacie oddziału partyzanckiego AK plut. Stanisława Borowskiego „Maszynisty”, który w sierpniu 1944 r. w lasach chlebowskich prowadził działania odciążające na rzecz walczącej Warszawy. 16 sierpnia 1944 r. partyzanci stoczyli ostatnią bitwę z Niemcami na Mazowszu. W nierównej walce grupa „Maszynisty” została rozbita przez przeważające siły wroga. Mogiły poległych i pomordowanych żołnierzy „Maszynisty” znajdują się na cmentarzu w Lipcach Reymontowskich. Nie zapomniano również o mogiłach żołnierzy z września 1939 r. i o kościele Najświętszej Maryi Panny (powstał w 1633 r.) w Domaniewicach. Wszystkim zebrany organizatorzy zapewnili: opis trasy i mapę, zeszyt zadań do realizacji na trasie (zostały zebrane i ocenione), pamiątkowy znaczek rajdowy, dyplom uczestnictwa dla grup, nagrody rzeczowe dla najlepszych grup rajdowych licealnych i gimnazjalnych oraz przewóz autobusami uczniów z Czatolina na dworzec PKP w Domaniewicach. W jednodniowej lekcji historii wzięło udział prawie 250 osób (uczniów, nauczycieli, kombatanatów) oraz kilkudziesięciu mieszkańców wsi Czatolin.

W rywalizacji na trasie najlepsze okazały się następujące drużyny:

I miejsce – XXXII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

II miejsce - XXIX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi
III miejsce - XXVI Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

I miejsce - XVIII Gimnazjum w Łodzi
II miejsce - XXXIV Gimnazjum i XL Gimnazjum w Łodzi
III miejsce - XIV Gimnazjum w Łodzi

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

